

Belgisk vallhund

Domarkompendium

Drawings: Firmin Aertgeerts

Rasens historia, bakgrund och utveckling

Groenendael

Den belgiska vallhunden är en ras som ursprungligen användes som vall- och vakthund. I slutet av 1800-talet började man intressera sig för att bilda en mer homogen ras och fastställde en rasstandard med tre tillåtna pälsvarianter. Avelsarbete ledde fram till att rasens typ och temperament stabiliserades under 1900-talets första decennium.

Tervueren

Från ursprunget som vallhund utvecklades rasen tidigt till en allsidig bruks- och tjänstehund, väl lämpad för de flesta arbetsuppgifter som en hund kan få. I likhet med många andra raser minskade antalet belgiska vallhundar kraftigt under andra världskriget, framför allt laekenois och tervueren men även groenendael, medan malinois inte drabbades lika hårt. Efter kriget restaurerades varianterna, men inte förrän 1974 fastställdes de fyra rasvarianter som finns idag.

De olika varianterna skiljer sig till det yttre genom olika hårlag. Groenendael som är långhårig och svart, var den första belgaren som kom till Sverige i början av 1950-talet. Tervueren är också långhårig men har röd fawn med svarta hårtoppar och svart mask (grå fawn är tillåtet) och kom till Sverige några år senare. Malinois är släthårig och har röd fawn med svart mask och de första togs in i Sverige 1974. Laekenois är strävårig och har röd fawn med spår av svärtning och Sveriges första laekenois kom 1984.

Malinois

Under mitten av 1980-talet ökade intresset för rasen markant, det var framförallt tervueren och groenendael som var populära under en 10-årsperiod, därefter från mitten av 1990-talet gick registreringsciffrorna ner till en mer normal nivå. Från mitten av 1990-talet ökade istället intresset för malinois, och den varianten har fortfarande en stigande trend i antal registreringar.

Källa: AfBV:s rasspecifika avelsstrategier (RAS).

Laekenois

*Denna utmärkta hane
RE Ch Hassan van Kriekebos,
född 1983, ligger bakom de
flesta av dagens laekenois.*

Belgisk vallhund

*Standard med kommentarer, sammanställt av rasklubben för Belgiska Vallhundar AfBV 2013.
Kompendiet är reviderat inför Svenska Brukshundklubbens exteriördomarkonferens, mars 2021.*

För samtliga bilder finns fotografens medgivande kring användning och publicering, vilket inkluderar publicering på SKK:s hemsida.

STANDARD FÖR BELGISK VALLHUND

(Rasnamn i hemlandet: Berger belge)

Grupp 1

FCI-nummer 15

FCI-standard på franska publicerad 2001-06-22

FCI-standard fastställd av FCI General Committee 2001-03-13

Översättning fastställd av SKKs arbetsgrupp för standardfrågor 2020-08-06.

Belgisk vallhund

**URSPRUNGLAND/
HEMLAND:** Belgien

**ANVÄNDNINGS-
OMRÅDE:** Rasen är ursprungligen en vallhund, men är idag en brukshund (för vakt, försvar, spår osv.) och mångsidig tjänstehund liksom familjehund.

FCI-KLASSIFIKATION: Grupp 1, sektion 1. Med arbetsprov.

**BAKGRUND/
ÄNDAMÅL:** Vid slutet av 1800-talet fanns i Belgien ett antal vallhundar av skilda typer och olika pälsvarianter. En grupp ledd av professor A. Reul från veterinär medicinska högskolan i Cureghem bildades för att bringa lite ordning och A. Reul kan anses vara den verkliga pionjären och grundaren av rasen. Rasen antogs officiellt 1891–1897. År 1891 bildades en rasklubb i Bryssel och samma år organiserade professor A. Reul en granskning av 117 hundar i Cureghem, vilket gjorde det möjligt att uppskatta numerären och att välja ut de bästa individerna. De följande åren påbörjades ett avelsurval bl.a. genom att linjeavla på vissa hanhundar. År 1892 presenterade rasklubben en första mycket detaljerad rasstandard. Bara en enda ras med tre pälsvarianter blev tillåten. Då rasen var den vanlige mannens hund och därför utan status var det först år 1901 som de första belgiska vallhundarna blev registrerade hos den belgiska kennelklubben. Under de följande åren föresatte sig uppfödarna att ena typen och rätta till felen. Ungefär år 1910 hade den belgiska vallhundens typ och temperament blivit befast. Frågan om olika varianter och tillåtna färger har orsakat många schismer. Däremot har det som rör morfologin, temperamentet och anlaget för arbete aldrig orsakat någon oenighet.

HELHETSINTRYCK: Den belgiska vallhunden skall ha normala och harmoniska proportioner och utstråla elegans och kraft. Den skall vara medelstor med torr och stark muskulatur. Rasen skall vara kvadratisk, hårdig, rustad för utomhusvistelse oberoende av årstid och de klimatväxlingar som är vanligt förekommande i Belgien. Med sina harmoniska proportioner och det stolta burna huvudet skall den belgiska vallhunden ge ett intryck av elegant robusthet, vilket bör vara ett utmärkande drag för en arbetande hund. När hunden döms i stående skall den ställa sig i en naturlig position utan att föraren rör hunden.

***Kommentar:** Den belgiska vallhunden skall vara välbalanserad. Inget skall vara överdrivet utan i det stora hela lagom. Harmoni och elegans kombineras med robusthet. Viktigt att tänka på är att robustheten inte överdrivs, så att rasen övergår till att bli tung och/eller grov. Å andra sidan skall inte heller elegansen i rasen överdrivas, så att den övergår till spenslighet och/eller lätthet. Rasen skall vara i god kondition, som sig bör för en arbetande bruks/vallhund, m.a.o. skall torrhet och stramhet upplevas i samband med genomgång av hunden.*

Belgisk vallhund

Malinois

Laekenois

Groenendael

Tervueren

Belgisk vallhund

VIKTIGA MÅTT- FÖRHÅLLANDEN:

Den belgiska vallhunden skall vara kvadratisk. Bröstkorgen skall nå till armbågarna. Nospartiets längd skall motsvara eller något överstiga huvudets halva längd.

Kommentar: Kvadratisk är ett av ledorden när det gäller belgaren. Till skillnad mot en del andra kvadratiska raser skall belgaren finnas inom kvadraten. Det innebär att en tänkt linje från sittbensknölen går via hasen ner i marken, belgaren skall alltså inte ha ett bakställ som är placerad utanför kvadraten. I standarden ges under partiet "Fel" vägledning i hur vi skall förhålla oss till hundar som är "längre än hög, rektangulära". Könen särskiljs däremot inte längre vad gäller kroppslängd och proportioner. Ett varningens finger vill vi höja mot att högt premiera långa hundar, rasens mest typiska och främsta särdrag är dess kvadratiska byggnad i kombination med den mjukt rundade, följsamma och obrutna överlinjen.

UPPFÖRANDE/ KARAKTÄR:

Rasen skall vara vaksam och aktiv, mycket livfull och alltid redo till handling. Förutom sina medfödda anlag som vallhund har rasen också värdefulla egenskaper, som gör den till en utmärkt vakthund. Om så behövs, tvekar den inte att försvara sin husbonde. Rasen förenar alla de egenskaper man kan önska av en vall-, vakt-, skydds- och tjänstehund. Dess livliga och vakna temperament och dess självsäkra sinne, utan någon rädsla eller aggressivitet, skall avspeglas i kroppshållningen och det stolta och uppmärksamma uttrycket i de gnistrande ögonen. Man skall ha i åtanke "lugn" och "djärv" vid bedömning av rasen.

Kommentar: Trots rasgruppstillhörighet, vall-, boskaps- och herdehundar (FCI 1), så har den belgiska vallhunden, från dess rasbildning haft en inriktning mot det som i dagligt tal omnämns som tjänste- och bruksarbete. Det innebär att belgaren trots vallhundens typiska livlighet, snabba reaktioner och starka flockkänsla ändå skall klara av att "stå upp" för sig själv och sin ägare när situationen så kräver. Dessa krav innebär att rasens mentala hälsa skall vara så god att hunden har förmågan att värdera hur den skall agera utifrån situationen som den befinner sig i. Då belgaren är mycket lättlärd räcker ibland några få erfarenheter för att ett beteende skall få fäste.

Det är förhållandevis vanligt att rasen uppvisar en neutral hållning i kontakt- och hanteringssituationer, detta är fullständigt normalt och skall inte påverka kvalitetspriset. För att lättare "öppna upp" kontakten är det enklast att bestämt, resolut och med ögonkontakt mot hundägaren gå fram och helt kort hälsa välkommen.

Helhetsintryck – fel: - Tung helhet, avsaknad av elegans; för lätt eller klen; längre än hög, rektangulär.

Uppförande – fel: - **Temperament:** osäkra och hypernervösa hundar.

Diskvalificerande fel: - Aggressiv eller extremt skygg.

- Hund som tydligt visar fysiska eller beteende mässiga abnormiteter.

- Avsaknad av rastyp.

- Mankhöjd som under- eller överstiger de i standarden angivna måtten.

Belgisk vallhund

GROENENDAEL

Hane respektive tik av utmärkt typ.

Belgisk vallhund

HUVUD:

Huvudet skall bäras högt. Det skall vara väl utmejslat, långt men utan överdrift, ha raka linjer och vara torrt. Skallen och nospartiet skall vara ungefär lika långa, men nospartiet kan vara något längre vilket bidrar till det fulländade helhetsintrycket.

***Kommentar:** Huvudets utseende och hur det bärs är en av de främsta skillnaderna mellan de olika brukshundraserna. Ett högt buret huvud utmärker rasens stolthet och vakenhet. Huvudet skall vara väl utmejslat, d.v.s. skulpterat med fina rena linjer utan grova markeringar eller löst åtliggande hud, detta för att elegansen som är så viktig inte får gå förlorad. I strävan mot elegans får dock huvudet inte heller bli överdrivet tunt och lätt.*

SKALLPARTI:

Skalle:

Skallen skall vara medelbred, i proportion till huvudets längd. Pannan skall snarare vara flat än rundad. Pannfåran skall vara föga framträdande. I profil skall skallens och nosryggens plan vara parallella. Nackknölen skall vara föga markerad. Ögonbrynsbågarna och okbågarna skall inte vara framträdande.

***Kommentar:** Standarden ger här en tydlig beskrivning på att ingen detalj i skallen får vara iögonfallande. Nackknöl, ögonbrynsbågar och okbågar får inte vara för tydligt markerade då det förstör skallens utmejsling och elegans. Det är också att föredra en flat skalle då en rundad ger ett djupare och tyngre intryck samt försämrar tydligheten i parallelliteten med nospartiet. En parallell huvudlinje är alltid viktig att notera eftersom en bruten linje (konkav/konvex) ger ett (beroende på brytningens storlek) främmande uttryck. Bedömning av rasens huvudlinjer utförs inte genom palpering utan genom okulär bedömning då hunden har öronen resta.*

Stop:

Stopet skall vara måttligt markerat.

***Kommentar:** Stopet får inte vara överdrivet, vilket är av största vikt för att behålla huvudets elegans. Ett lätt markerat stop stör inte huvudets elegans lika mycket som ett kraftigt markerat stop, som ofta går hand i hand med en för högt skallparti och ett tungt huvud. I profil kan även kraftigt markerade ögonbrynsbågar se ut som ett kraftigt markerat stop och även om båda är fel, är det viktigt att hålla isär dessa. Det är viktigt att stopet inte helt saknas eller är så pass långt att det blir svårt att avgöra var skallpartiet övergår i nospartiet.*

Belgisk vallhund

Belgisk vallhund

ANSIKTE:

Nostryffel:

Nostryffeln skall vara svart.

***Kommentar:** Pigmentförlust bör uppmärksammas, då kraftig avpigmentering räknas som ett diskvalificerande fel.*

Nosparti:

Nospartiet skall vara medellångt och gradvis avsmalnande mot nosspetsen i form av en avlång kil. Området under ögonen skall vara väl utmejslat. Nosryggen skall vara rak. I profil skall den vara parallell med skallpartiets plan. Mungiporna skall vara väl tillbakadragna, dvs. när gapet hålls vidöppet skall mungiporna vara stramt tillbakadragna.

***Kommentar:** Nospartiet måste harmoniera med skallen i längd, bredd och djup. Den ungefärliga längden på nospartiet är en av de få måttangivelser som faktiskt anges i standarden. Ett för grovt nosparti förlorar sin utmejsling och därmed elegansen. Om nospartiet är för grovt blir ofta okbågarna kraftigt markerade vilket gör att huvudets kilform går förlorad. Om det istället blir för smalt och snipigt förlorar det den kraft som en brukshund bör ha. Nosryggen bör vara plan, en något konvex nosrygg är inte så ovanligt men är inte önskvärt. Mungiporna som är väl tillbakadragna ger en lång läpplinje, något som är mycket karaktäristiskt och bidrar i högsta grad till huvudets elegans.*

Läppar:

Läpparna skall vara tunna, väl åtliggande och välpigmenterade.

***Kommentar:** Läpparna får aldrig vara löst hängande eller tunga, så att det bildas läppficka. Pigmentförlust bör uppmärksammas, då kraftig avpigmentering räknas som ett diskvalificerande fel.*

Käkar/Tänder:

Rasen skall ha ett komplett, regelbundet och starkt saxbett med vita och kraftiga tänder och välutvecklade käkar. Tångbett, som föredras av herdar, tolereras. Avsaknad av två P1:or tolereras. M3 beaktas inte.

***Kommentar:** Käkarna skall harmoniera med varandra. Underkäken får inte vara för tunn eller klen då detta är direkt olämpligt för en arbetande hund. Detta kan även på sikt leda till osunda bett. Oregelbundet placerade tänder räknas som ett fel. När det gäller avsaknad av tänder, finns flertalet uppräknade under allvarliga fel och diskvalificerande fel. P1 och M3 förlust skall inte påverka kvalitetspriset men nämns i kritiken. Den tand som inte nämns direkt är P4:an i underkäken, som med tanke på sin storlek bör räknas som ett allvarligt fel.*

Belgisk vallhund

Belgisk vallhund

Belgisk vallhund

Kinder:

Kinderna skall vara torra och flata, dock musklade.

***Kommentar:** Att kinderna är torra och flata är av stor vikt för att få den korrekta kilformen på huvudet. Markerade kinder kan påverka huvudets utmejsling negativt.*

ÖGON:

Ögonen skall vara medelstora, varken utstående eller insjunkna, lätt mandelformade, snedställda och bruna, helst mörkbruna. Ögonkanterna skall vara svarta. Blicken skall vara öppen, livlig, klok och forskande.

***Kommentar:** Ögonen och då särskilt den undersökande, djärva och intelligenta blicken är en viktig del av den belgiska vallhundens rastyp. Generellt kan man säga att ju mörkare brun färg ögonen har dess bättre. Den önskvärda ögonfärgen är densamma oavsett färg eller hårlag. Ögonen får inte vara runda eller utstående, men inte heller insjukna, vilket kan bidra till lösa ögonkanter. Pigmentförlust på ögonkanter bör uppmärksammas, då kraftig avpigmentering räknas som ett diskvalificerande fel.*

Belgisk vallhund

Belgisk vallhund

ÖRON:

Öronen skall vara högt ansatta, tämligen små, vara tydligt trekantiga och styva med spetsiga toppar och vara rakt upprättstående när hunden är uppmärksam. Öronbrosket skall vara väl avrundat i basen.

Kommentar: Öronens form och storlek speglar en väsentlig del i den belgiska vallhundens huvud och uttryck. Formen på öronen skall bilda en likbent trekant med tydligt spetsiga toppar. Innerkanterna på öronen får inte vara parallella. För stora och/eller för brett placerade öron förstör lätt det eleganta uttrycket. Se upp för konvergerad/divergerad öronställning.

Huvud

Fel:

- Huvud som är tungt, för kraftigt, saknar parallella linjer mellan skalle och nosrygg, otillräckligt mejslat eller ej tillräckligt torrt; för rundad panna; för markerat eller grunt stop; för kort eller smalt nosparti; konvex nosrygg; för framträdande ögonbryns- eller okbågar.
- Tecken på avpigmentering på nostryffel, läppar eller ögonkanter.
- Oregelbundet placerade framtänder.
- Ljusa ögon; runda ögon.
- Öron som är stora, långa, för vida i basen, lågt ansatta, som lutar utåt eller inåt.

Allvarliga fel:

- Avsaknad av en incisiv, en P3, en P2, tre P1:or.

Diskvalificerande fel:

- Överbett; underbett, även om kontakt finns (omvänt saxbett); korsbett; avsaknad av en hörntand, av en P4 i över käken eller M1 i underkäken, en molar (en M1 eller M2; M3 beaktas ej), av en P3 plus ytterligare annan tand eller totalt tre tänder (utom P1:orna) eller mer.
- Nostryffel, läppar eller ögonkanter som är starkt avpigmenterade.
- Hängöron; öron som utsatts för ingrepp av något slag.

HALS:

Halsansättningen skall vara tydligt markerad. Halsen skall ha viss längd, vara muskulös och bredare vid ansättningen i skulderpartiet. Den bärs tämligen upprätt. Huden skall vara åtliggande. Nacken skall vara lätt välvd.

Kommentar: Se upp för korta halsar och/eller för branta halsar, vilket ofta, men inte alltid, betyder skulderproblem. En bred halsansättning i skulderpartiet tillsammans med den lätt välvda nacken skapar den så önskvärda och mjuka övergången till kroppen. En alltför klen hals kan medföra att huvudet inte kan bäras högt och stolt.

Belgisk vallhund

Belgisk vallhund

KROPP: Kroppen skall vara kraftfull utan att vara tung. Kroppslängden mätt från skulderleden till sittbensknölen skall vara ungefär densamma som mankhöjden.

***Kommentar:** Kroppen skall vara kvadratisk och välmusklad, utan att på något sätt påverka elegansen.*

Överlinje: Ryggen och länden skall tillsammans bilda en rak överlinje.

***Kommentar:** Överlinjen måste vara rak och helt horisontell. Den får inte på något sätt vara sluttande, vilket ibland kan ses hos dagens belgare. I vissa fall beror detta på en kraftig bakbensvinkel tillsammans med alltför knappa frambenvinklar alternativt en brant skuldra.*

Manke: Manken skall vara markerad.

***Kommentar:** Manken skall vara markerad för att ge en mjuk övergång mellan nacke och rygg, vilket bidrar till den harmoniskt obrutna linje som skall sträcka sig från örontopparna till svansspetsen.*

Rygg: Ryggen skall vara fast, kort och välmusklad.

***Kommentar:** Det är av yttersta vikt för en arbetande hund att ryggen är välmusklad, för att den skall kunna vara aktiv under en längre tid. Ryggen får aldrig vara karp eller eftergivande. Det är dock viktigt att den nedsänkning av ryggen som kan ses vid den 11:e bröstkotan, hundens rörelsecentra, inte förväxlas med en svankig rygg.*

Ländparti: Ländpartiet skall vara kraftigt, kort, tillräckligt brett och välmusklat.

***Kommentar:** Ländpartiet måste vara kort och välmusklat. Ett alltför långt ländparti gör ofta att musklerna inte orkar hålla överlinjen rak och den börjar istället svanka. Något som hör till vanligheterna är att ländpartiet får en svag böj mot korset, vilket inte ger den önskade raka överlinjen.*

Kors: Korset skall vara välmusklat och endast lätt sluttande. Det skall vara tillräckligt brett, men utan överdrifter.

***Kommentar:** Ett för sluttande kors påverkar ofta rörelserna negativt, då steglängden kortas av och påskjutet försämras. Ett brant kors kan även medföra att hunden är underställd.*

Belgisk vallhund

Bröstkorg:

Framifrån sett skall bringan ha föga bredd, utan att vara trång. Bröstkorgen skall i sin helhet inte vara för bred, men i stället ha gott djup. Revbenen skall vara väl välvda i sin övre del.

***Kommentar:** Det är viktigt att bröstkorgen har ett gott djup för att ge ordentlig stabilitet i framstället, men även för att ge den så rastypiska kroppshållningen. Revbenens välvning måste smalna av mot bröstbenet och bröstkorgen får inte verka vid eller tunnformad.*

Underlinje och buk:

Underlinjen skall vara lätt uppdragen i en harmonisk båge mot buken, måttligt markerad, varken för djup eller för vindhundsaktig.

***Kommentar:** För att hunden skall få den stolta, eleganta profilen i stående är det viktigt att man tydligt ser en skillnad mellan bröstkorg och buk. Buken får aldrig hänga eller på något sätt vara lös.*

SVANS:

Svansen skall vara väl ansatt, kraftig vid ansättningen, medellång och räckta minst till hasleden, helst längre. I stillastående bärs svansen hängande med svansspetsen lätt böjd i nivå med hasen. I rörelse bärs den högre, dock inte över rygglinjen, och böjningen i svansspetsen accentueras, utan att svansen någonsin bärs ringlad eller böjd åt sidan.

***Kommentar:** Svansen bör i rörelse inte bäras över en tänkt förlängning av den horisontella överlinjen. Se upp med för korta svansar, svansknyckar och svansar som vid rörelse får en onormal böjning.*

Hals/kropp

Fel:

- Hals som är klen; kort.
- Kropp som är för lång; för vid bröstkorg (tunnformad).
- Manke som är omarkerad, låg.
- Överlinje: rygg och/eller länd som är lång, svag, svankig eller karp.
- Kors som är för sluttande; överbyggdhet.
- Underlinje som är djup eller för grund; hängbuk.
- Svans som är för lågt ansatt, för högt buret; svans som är formad som en krok; svans som är böjd åt sidan.

Diskvalificerande fel: - Avsaknad av svans; avkortad svans från födseln eller p.g.a. kupering; svans som bärs för högt och ringlad eller rullad.

Belgisk vallhund

TERVUEREN

Hane respektive tik av utmärkt typ.

Belgisk vallhund

EXTREMITETER

FRAMSTÄLL:

Helhet:

Benstommen skall vara solid men inte grov. Muskulaturen skall vara torr och stark. Frambenen skall från alla sidor sett vara lodrätt ställda och framifrån sett absolut parallella.

***Kommentar:** Skuldra och överarm skall ha samma längd. Skulderbladets högsta punkt och framtassen bör vara ungefär i lod, för att uppnå maximal balans i fronten.*

Skulderblad:

Skulderbladen skall vara långa, snedställda och väl ansatta. De skall bilda en tillräcklig vinkel mot överarmarna, idealiskt ca 110–115 grader.

***Kommentar:** En alltför brant skuldra är ganska vanligt hos den belgiska vallhunden. Detta ger ofta ett kortare, ibland trippande steg. Tidigare har vi nämnt att en framskjuten skulderplacering ofta ger en kort hals. En framskjuten skuldra kan även ge sämre styrka i fronten, vilket i sin tur kan påverka det parallella rörelsemönstret.*

Överarm:

Överarmarna skall vara långa och tillräckligt snedställda.

***Kommentar:** En alltför brant vinkel mellan skuldra och överarm är förmodligen fortfarande ett av de vanligaste problemen hos den belgiska vallhunden. Även här ser vi ofta ett samband med ett mycket kort "stötigt" steg.*

Armbåge:

Armbågarna skall vara fasta, varken lösa eller knipta.

***Kommentar:** Såväl lösa som knipta armbågar kan vara svårt att se i stående. I rörelse kan man se att knipta armbågar ofta gör att framtassarna tenderar att röra sig utåt åt sidan, medan lösa armbågar ofta ger luftiga, ibland paddlande rörelser. I båda dessa fall riktas inte kraften i rörelserna i färdriktningen. Lösa armbågar är framförallt ett större problem och bör uppmärksammas.*

Underarm:

Underarmarna skall vara långa och raka.

***Kommentar:** Underarmarna får aldrig ge ett intryck av att hunden är hjulbent. De måste vara helt raka även i profil och parallellt ställda.*

Belgisk vallhund

MALINOIS

Hane respektive tik av utmärkt typ.

Belgisk vallhund

Handlov: Handlovarna skall vara mycket fasta och torra.

***Kommentar:** Handloven får inte vara för tydligt markerad eller snedställd, eftersom detta visuellt påverkar de raka frambenen. Även om det inte hör till vanligheterna hos den belgiska vallhunden, bör man se upp med överkotade handlovar.*

Mellanhand: Mellanhänderna skall vara starka och korta. De skall vara så lodrätt ställda som möjligt eller endast aningen vinklade framåt.

***Kommentar:** Veka mellanhänder förekommer och något man skall se upp med, då det påverkar hundens funktionalitet. Mellanhänderna skall vara i stort sett helt raka.*

Framtassar: Framtassarna skall vara runda, s.k. kattassar med välvda och väl slutna tår. Trampdynorna skall vara tjocka och elastiska. Klorna skall vara mörka och kraftiga.

***Kommentar:** Det är viktigt att tårna är välvda för att få den korrekta runda, kattliknande tassen. Många gånger kan lång päls på tassen ge ett intryck av att tassen är länge än den egentligen är.*

BAKSTÄLL:

Helhet: Bakstället skall vara kraftfullt utan att verka tungt. Bakbenen skall vara väl ställda. Sedda bakifrån skall de vara absolut parallella.

***Kommentar:** Bakstället måste vara välmusklat för att uppnå önskat påskjut vid rörelse. Många gånger ser man att bakbenen blir något utåtvridna och hunden får en kohasig benställning, vilket inte är önskvärt. Även om knappa bakbensvinklar fortfarande är betydligt vanligare, börjar man nu se fler övervinklade, vilket ger en sluttande överlinje och oftast felaktigt ställda ben.*

Lår: Låren skall vara medellånga, breda och mycket muskulösa.

***Kommentar:** Alltför klena lår är något som bör uppmärksammas. Detta påverkar rörelserna negativt och ger ett tunt utseende i stående.*

Belgisk vallhund

LAEKENOIS

Hane respektive tik av utmärkt typ.

Belgisk vallhund

Belgisk vallhund

Knäled: Knälederna skall vara belägna ungefär rakt under höftlederna och vara normalt vinklade.

***Kommentar:** Knäleden skall vara placerad rakt under "höften". I och med att även bakbenen skall vara placerade inom den tänkta kvadrat som hunden skall kunna passa in i, är det snarare den högsta punkten på höftbenet som avses och inte höftleden i sig. Vid bedömning av vinkeln i knäleden bör hunden stå så naturligt som möjligt med tassarna i stort sett rakt under sittbensknölen. En alltför rak knäledsvinkel kan ge stötiga rörelser.*

Underben: Underbenen skall vara medellånga, breda och muskulösa.

***Kommentar:** Underbenet skall vara av ungefär samma längd som lårbenet.*

Has/Hasled: Haslederna skall vara måttligt vinklade och lågt ansatta. Hasorna skall vara breda och muskulösa.

***Kommentar:** Hasen är ett viktigt muskelfäste och får absolut inte bli för hög då detta försämrar stabiliteten i bakstället.*

Mellanfot: Mellanfötterna skall vara starka och korta. I ursprungslandets standard anges att sporrar inte är önskvärda.

***Kommentar:** Det är framförallt hasen och mellanfoten man skall tänka på vid bedömning av det "absolut parallella" bakstället.*

Baktassar: Baktassarna kan vara lätt ovala med välvda och väl slutna tår. Trampdynorna skall vara tjocka och elastiska. Klorna skall vara mörka och kraftiga.
Borttagning av sporrar utan veterinärmedicinska skäl är förbjuden i Sverige.

***Kommentar:** Egentligen är de så kallade kattassarna önskvärda även i bak, men man är mer förlåtande genom att skriva "kan vara lätt ovala". Det får dock inte gå till någon överdrift, så att tassarna blir långa.*

Extremiteter – framställ & bakställ:

Fel:

- Extremiteter med för lätt eller för tung benstomme; dåligt ställda ben från sidan sett (t.ex. för vinklade mellanhänder eller svaga handlovar), dåligt ställda ben framifrån ett (t.ex. hjulbenthet, fransysks benställning, utåtvridna armbågar osv.) eller bakifrån sett (t.ex. för tätt eller brett ställda bakben, hjulbenthet, för tätt eller brett ställda hasor osv.); för lite eller för mycket vinklad.
- Lösa tassar.

Belgisk vallhund

Belgisk vallhund

RÖRELSER:

Rörelserna skall vara livliga och fria i alla gångarter. Rasen är en god galoppör, men de vanligaste gångarterna är skritt och framför allt trav. Benen skall röra sig parallellt med kroppens mittlinje. Vid större hastighet närmar sig tassarna varandra. Travet är måttligt vägvinnande. Det är jämnt och lätt med gott påskjut bak. Överlinjen hålls därvid mycket stram utan att frambenen lyfts för högt. Den belgiska vallhunden är ständigt i rörelse och förefaller vara outtröttlig. Rörelserna är snabba, elastiska och livliga. Hunden är kapabel till plötsliga vändningar i full fart. På grund av sitt kvicka temperament samt önskan att vakta och skydda har den en markant tendens att röra sig i cirklar.

***Kommentar:** Rörelser tillsammans med rasens uppförande och karaktär är det som ofta ger upphov till diskussioner. Belgaren har förhållandevis måttliga vinklar samt kvadratisk kroppsbyggnad. Det innebär att förutsättningarna för rasens steglängd är relativt givna d.v.s. ett måttligt vägvinnande och balanserat steg. Rasens rörelser kan medföra att steglängden ibland upplevs som något begränsad. Knappa vinklar fram och/eller bak, framskjutna skulderpartier förekommer i ganska stor omfattning på rasen och påverkar naturligtvis hunden i dess sätt att ta sig fram. Lösa armbågar är också ett kvitto på att något i hundens framställ är felaktigt, unga hundar där bröstdjup och muskulatur inte är färdigutvecklat kan naturligtvis också uppvisa lösa armbågar. I utställningsringen ser vi gärna att rasen får gå mer än ett varv.*

HUD:

Huden skall vara elastisk och stramt åtliggande. Läppkanterna och ögonkanterna skall vara kraftigt pigmenterade.

***Kommentar:** Att huden skall vara torr eller stramt åtliggande är mycket viktigt, då lös hud påverkar den elegans som den belgiska vallhunden skall uppvisa.*

PÄLS

Pälsstruktur:

Pälsen varierar i fråga om längd, struktur och färg hos de olika varianterna, vilket utgör kriterierna för varianterna tervueren, groenendael, malinois och laekenois. Hos samtliga dessa skall pälsen vara tjock, tätt åtliggande och av sådan struktur att täckhåret tillsammans med underullen ger ett utmärkt skydd.

***Kommentar:** Det är viktigt att beakta det som nämns under den belgiska vallhundens helhetsintryck, nämligen att hunden skall vara rustad för utomhusvistelse oberoende av årstid och klimatväxlingar. Alltför lätt och luftig päls samt avsaknad av underull gör hunden mindre tålig för väder och vind.*

Belgisk vallhund

Långhårig

Följande varianter betecknas som långhåriga: groenendael, tervueren. Pälsen skall vara kort på huvudet, på öronens utsidor och på nederdelen av extremiteterna, dock ej på frambenens baksidor, där lång päls från armbågen till handloven bildar s.k. fanor. Pälsen skall vara lång och rak på resten av kroppen. På hals och bröst skall den vara längre och rikligare och bildar där krage och krås. Öronöppningarna skall skyddas av tätt och mjukt hår. Håret vid öronens bas skall vara utstående och inrama huvudet. Lårens baksidor skall ha mycket lång och riklig päls, som bildar byxor. Svansen skall ha lång och ymnig päls, som bildar plym.

Korthårig

Som korthårig betecknas: malinois.

Pälsen skall vara mycket kort på huvudet, på öronens utsidor och nertill på benen. Den skall vara kort på resten av kroppen; mer riklig på svansen och runtomkring halsen, där den skall bilda en krage, som börjar vid öronbasen och sträcker sig ända till strupen. Dessutom skall lårens baksidor vara försedda med fransar. Svansen skall vara lätt borstig, men inte ha plym.

Strävårig

Som strävårig betecknas: laekenois.

Karaktäristiskt för denna variant är pälsens sträva och torra struktur, som är "krispig" och rufsig. Päslängden skall i stort sett vara densamma över hela kroppen, ca 6 cm. Pälsen skall vara kortare på nosryggen och framsidan av benen. Pälsen runt ögonen respektive runt nospartiet får inte vara så lång att huvudets form döljs. Förekomst av längre hår runt nosen är dock obligatorisk. Pälsen på svansen får inte bilda fana.

Belgisk vallhund

Belgisk vallhund

Färg:

Mask:

Mask skall finnas hos tervueren och malinois. Masken skall vara väl markerad och helst omfatta över- och underläpparna, mungiporna och ögonlocken i ett sammanhängande svart fält. Minimikravet är att svart färg måste förekomma på öronen, ögonlocken och över- och underläpparna.

***Kommentar:** Det råder många synpunkter på hur hög en mask skall vara. Det man skall ha i beaktande är att det nämns att masken skall vara "väl markerad" och att de punkter som anges skall innefattas i ett sammanhängande svart fält. Detta innebär att man klart skall se var masken slutar. Laekenois skall endast ha spår av svärtning, eller skuggning, på nospartiet.*

Färg/mask:

Diskvalificerande fel: - Avsaknad av mask hos tervueren och malinois, även innefattat nosparti med ljusare färg än övriga pälsen.

Svärtad ("charbonné"):

Tervueren och malinois skall ha svärtad päls. Med svärtad menas att hårspetsarna är svarta vilket skuggar grundfärgen. Det svarta gör att pälsen skiftar, men det svarta får inte bilda stora fläckar eller ränder (tigrering). Hos laekenois är svärtningen inte så tydlig.

Groenendael:

Denna variant får bara vara enfärgat svart.

Tervueren:

Tervueren får vara röd fawn med svärtade hårtoppar eller grå fawn med svärtade hårtoppar, bägge med svart mask. Röd fawn föredras. Den röda färgen skall vara varm och varken vara ljus eller urvattnad.

Malinois:

Denna variant får bara vara röd fawn med svart mask.

Laekenois:

Denna variant får bara vara röd fawn med spår av svärtning, huvudsakligen på nosparti och svans.

För alla varianter gäller att lite vitt tolereras på bringa och tår.

STORLEK/VIKT:

Mankhöjd:

Idealmanhöjd:	hanhund	62 cm
	tik	58 cm
Tillåten avvikelse:	- 2 cm, + 4 cm	

Vikt:

Hanhund:	ca 25–30 kg
Tik:	ca 20–25 kg

Genomsnittliga måttangivelser för hanhund med en mankhöjd på 62 cm:

Kroppslängd (från skulderled till sittbensknöl):	62 cm
Huvudets längd:	25 cm
Nospartiets längd:	12,5–13 cm

Belgisk vallhund

FEL:

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

- Tung helhet, avsaknad av elegans; för lätt eller klen; längre än hög, rektangulär.
- Huvud som är tungt, för kraftigt, saknar parallella linjer mellan skalle och nosrygg, otillräckligt mejslat eller ej tillräckligt torrt; för rundad panna; för markerat eller grunt stop; för kort eller smalt nosparti; konvex nosrygg; för framträdande ögonbryns- eller okbågar.
- Tecken på avpigmentering på nostryffel, läppar eller ögonkanter
- Oregelbundet placerade framtänder.
- Ljusa ögon; runda ögon.
- Öron som är stora, långa, för vida i basen, lågt ansatta, som lutar utåt eller inåt.
- Hals som är klen; kort.
- Kropp som är för lång; för vid bröstorg (tunnformad).
- Manke som är omarkerad, låg.
- Överlinje: rygg och/eller länd som är lång, svag, svankig eller karp.
- Kors som är för sluttande; överbyggdhet.
- Underlinje som är djup eller för grund; hängbuk.
- Svans som är för lågt ansatt, för högt buret; svans som är formad som en krok; svans som är böjd åt sidan.
- Extremiteter med för lätt eller för tung benstomme; dåligt ställda ben från sidan sett (t.ex. för vinklade mellanhänder eller svaga handlovar), dåligt ställda ben framifrån sett (t.ex. hjulbenthet, fransysk benställning, utåtvidna armbågar osv.) eller bakifrån sett (t.ex. för tätt eller brett ställda bakben, hjulbenthet, för tätt eller brett ställda hasor osv.); för lite eller för mycket vinklad.
- Lösa tassar.
- Rörelser som är trånga, för kort steg, för lite påskjut, dålig kraftöverföring från ryggen, höga rörelser.
- Hos alla fyra varianter: underull som är otillräcklig.
- Groenendael och tervueren: päls som är ullig, lockig eller vågig; otillräckligt lång päls.
- Malinois: halvlång päls där den borde vara kort; slät päls; inblandning av sträv päls i den korta pälsen, vågig päls.
- Laekenois: päls som är för lång, mjuk, lockig, vågig eller kort; inblandning av mjuka pälsstråk i den sträva pälsen; alltför lång päls runt ögonen eller för långt prydnadshår längst ut på underkäken; buskig svans.
- Hos alla fyra varianter: vit fläck i bringan i form av skjortbröst; vitt som sträcker sig längre upp än över tårna.
- Groenendael: röda skiftningar i pälsen; grå byxor.
- Tervueren: grått (dvs. utan svärtade hårtoppar).
- Tervueren och malinois: tigrerat; otillräckligt varma nyanser; avsaknad av svärtning eller svärtning i form av fläckar på kroppen; otillräcklig mask.
- Tervueren, malinois och laekenois: för ljus röd fawn.
- Temperament: osäkra och hypernervösa hundar.

Belgisk vallhund

ALLVARLIGA FEL:

- Avsaknad av en incisiv, en P3, en P2, tre P1:or.
- Tervueren, malinois och laekenois: urvattnad färg anses som ett allvarligt fel.

DISKVALIFICERANDE FEL:

- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter.
- Avsaknad av rastyp.
- Överbett; underbett, även om kontakt finns (omvänt saxbett); korsbett; avsaknad av en hörntand, av en P4 i överkäken eller M1 i underkäken, en molar (en M1 eller M2; M3 beaktas ej), av en P3 plus ytterligare annan tand eller totalt tre tänder (utom P1:orna) eller mer.
- Nostryffel, läppar eller ögonkanter som är starkt avpigmenterade.
- Hängöron; öron som utsatts för ingrepp av något slag.
- Avsaknad av svans; avkortad svans från födseln eller p.g.a. kupering; svans som bärs för högt och ringlad eller rullad.
- Avsaknad av underull.
- Färg: Alla färger som inte motsvarar de i standarden beskrivna; så stora vita fläckar i bringan att de går ända upp till halsen; vita tassar där det vita går upp på halva mellanhänderna eller -fötterna som sockor. Vitt på andra ställen än i bringa och på tår. Avsaknad av mask hos tervueren och malinois, även innefattat nosparti med ljusare färg än övriga pälsen.
- Mankhöjd som under- eller överstiger de i standarden angivna måtten.

NOTA BENE:

Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

TESTIKLAR:

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Exteriördelen i rasspecifika avelsstrategier, RAS.

Reviderad 2019.

De rasspecifika avelsstrategierna skall fokusera på hälsa och funktion. Med funktion i fokus blir det viktigt att bedriva ett avelsarbete/rasutvecklingsarbete som primärt baserar sig på hundarnas arbetsförmåga och att därigenom bevara rasen som brukshund.

Det är viktigt att nämna att rasen enligt rasstandarderna ska ha ett "livligt och vaket temperament och ett själv-säkert sinne, utan någon rädsla eller aggressivitet", vilket innebär att aggressiva eller rädda hundar inte ska premieras på utställning.

Exteriöra avvikelser att ta hänsyn till

Ett av målen i RAS är att minska de exteriöra avvikelserna i förhållande till rasstandarderna. Det är viktigt att bevara en sund exteriör utan överdrifter åt något håll.

Det som främst bör tas hänsyn till för **groenendael** och **tervueren** är följande avvikelser:

- Huvuden som är alltför eleganta.
- Huvuden med avsaknad av stop.
- Ögon som är alltför tätt placerade, alltför små och/eller djupt placerade (detta syns ibland på hundar med alltför eleganta huvuden).
- Bett som är trånga och/eller felaktiga (detta syns ibland på hundar med alltför eleganta huvuden).
- Ögon som är alltför ljusa.
- Öron som är alltför stora och/eller brett ansatta.
- Framställ, dålig skulderplacering (framskjutna skuldror).
- Framställ, branta överarmsvinklar och skuldervinklar.
- Framställ, trånga fronter.
- Bakställ, avfallande/branta/korta kors.
- Benstomme som är alltför tunn.

Det som främst bör tas hänsyn till för **malinois** är följande avvikelser:

- Huvudtypen på malinois skiljer sig beroende på uppfödningens inriktning, i uppfödning inriktad mot tjänst bör man se upp med att huvudtypen inte blir för grova och oädel, medan det för övriga bör uppmärksammas att huvudena bli alltför eleganta med samma följd effekter som förekommer på de långhåriga varianterna (se ovan).
- Ögon som är alltför ljusa.
- Öron som är alltför stora och/eller brett ansatta.
- Pälskvalitet, släthåriga pälsar utan underull.
- Framställ, dålig skulderplacering (framskjutna skuldror).
- Framställ, branta överarmsvinklar och skuldervinklar .
- Ryggar, långa ländryggar som i vissa fall också kan vara eftergivande.
- Bakställ, avfallande/branta/korta kors.
- Bakställ, branta knävinklar.
- Storlek, för stora hundar (mankhöjd och vikt).

Det som främst bör tas hänsyn till för **laekenois** är följande avvikelser:

- Öron som är alltför stora och/eller brett ansatta.
- Ryggar, långa länder.
- Bakställ, avfallande/branta/korta kors.

www.afbv.se